

EN ÆRA ER SLUT - PHANTOM PHAREWELL

Det er nu slut med F-4 i tyske Luftwaffe, efter 40 års tro tjeneste. I anledning af udfasningen blev der holdt et stort Pharewell arrangement på Wittmund.

KZ RALLY - STAUNING

I forbindelse med det 46. internationale KZ Rally 2013 blev der afholdt Stauning Airshow.

FORCEVAL 2013

I slutningen af februar var Fliegerhorst Schleswig rammen omkring øvelsen Forceval 2013.

OPLEVESEN AF EN MIG-29!

En helt unik rapport omkring hvordan det er at flyve den legendariske MiG-29!

Velkommen til den 3. udgave af FLYMAG Magasinet i 2013. Sommeren har været over os, og det betyder airshows, desværre betød det også et sørgmodigt farvel til en gammel kending, i form af udfasningen af F-4F fra German Air Force.

Rigtig god læsning, FLYMAG - Redaktionen.

MAGASINET

PHANTOM PHAREWELL

Vi vidste alle at den ville komme på et tidspunkt, men det gør det ikke mindre sørgmodigt at se dette ikoniske fly forsvinde fra endnu et luftvåben.

04

FORCEVAL 2013

I dagene imellem d. 25. feb. til d. 1. marts 2013 var Fliegerhorst Schleswig rammen omkring øvelsen Forceval 2013. Ulrich Krog bringer her en rapport fra øvelsen.

16

RIAT IGennem TIDERNE - '04 - '06

Søren Augustesen har endnu engang gået en tur i gemmerne, og ser tilbage på endnu flere storslåede år på RIAT. Vi er kommet til del 3, som dækker årene 2004 til 2006.

22

HVORDAN ER DET AT FLYVE MiG-29?

Thomas Hilding Pedersen giver FLYMAG Magasinet læsere en helt enestående beretning fra hans tur til Rusland, hvor han var oppe og flyve i en vaske ægte MiG-29!

34

46. KZ-RALLY PÅ STAUNING

I forbindelse med det 46. internationale KZ Rally 2013 blev der lørdag den 10. august 2013 afholdt STAUNING AIRSHOW.

46

GÖTEBORG AERO SHOW

Den 8.-9. juni slog Aerozeum på Säve i Göteborg, dørene op til Göteborg Aero Show 2013. Søren Nielsen og Ulrich Krog var på pletten og giver jer en rapport fra showet.

54

TEMA FOTOS

Se udvalgte billeder indsendt af læserne. Temaet for denne udgave er "F-4 Phantom II".

62

PHANTOM PHAREWELL

TEKST - SØREN NIELSEN & H. J. FRUENSGAARD
FOTO - S. NIELSEN, S. AUGUSTESEN & H. J. FRUENSGAARD

Dagen var kommet, hvor der skulle siges farvel til den mægtige F-4F Phantom II. Tiden var løbet fra den velkendte flyver i German Air Force.

Fuld afterburner mens både gear, tailhook og flaps er nede. Dette var den sidste opvisning fra en tysk F-4F.

Foto af Søren Augustesen

Phantom Pharewell

Da "Phantom Pharewell" arrangementet på Wittmund blev annonceret, var der mange entusiaster fra hele Europa der besluttede at det var et must at se den mægtige F-4 en sidste gang inden den blev sendt på pension efter fire årtiers tro tjeneste i det tyske Luftwaffe. Med to dages offentlig adgang til Wittmund planlagt og med løftet om Phantom flying displays, lød det helt sikkert som en begivenhed der værdigt ville sende denne elskede type på pension.

"Abschied mit der alte diesel" sådan hed det sig i en overskrift i den lokale avis for Wittmund området d. 28 juni 2013. Alle vi der har set Phantoms i luften er ikke i tvivl om hentydningen. Avisen bragte en lang artikel om Flyvestationens betydning for byen og området, og et interview med stationschefen, Oberst Roubal, for hvem udfasningen af Phantom i Luftwaffe også var slut på hans liv som aktiv jagerpilot på Phantomen. Han udtalte bl.a. at han i 2009 havde 50 Phantoms til rådighed med omkring 10.000 flyvetimer om året, for så i maj 2013 at have 10 fly tilbage og 8 piloter.

Showet på Wittmund

Vejret i løbet af "Phantom Pharewell" weekenden var mindre end ideel, hvor vejret under torsdagens og fredagens ankomster svarede til det normale vejr, som man finder til RIAT på RAF Fairford, nemlig regn og tunge grå skyer! Dette førte desværre til aflysninger fra line-upen, blandt andet den polske MiG-29, og endnu vigtigere - den græske F-4E. Men line-upen af de besøgende fly var stadig stor med forskellige typer fra det tyske militær, herunder AG-51's nye artilleribemaling Tornado ECR og JG-74 nye tiger Eurofighter. Udenlandske besøgende omfattede en trio af belgiske Vipers, britiske Tornado GR4's & Hawk T1 og et par spanske Hornets.

Om fredagen blev en lang række tyske Phantoms placeret foran af shelterne, uden barrierer, herunder "Phantom Pharewell" schemed 37+01, retro schemed fly og WTD-61 "retirement special". Der var også en fly parkeret i vedligeholdelses hangar og 38+28 i sin nye specielle bemaling var parkeret inde i en shelter. En dynamisk del af fredagen var en Phantom der udførte en fuld opstart af motorerne, samt flight check, hvilket var et utroligt spændende syn, som var meget værdsat af alle de tilstedeværende.

Top venstre / top højre

En af de 2 retro bemalede Phantoms som deltog i opvisningen til afskeds showet på Wittmund.
Foto af H. J. Fruensgaard / Søren Augustesen

Bund venstre

The smokey 4! Afskeden med F-4'eren blev markeret med 4 i tæt formation.
Foto af Søren Augustesen

Midt venstre / bund højre

En sidste opvisning blev det til, i den special bemalede "afskeds" Phantom.
Foto af Søren Nielsen

"Phantom Pharewell" og en retro F-4
i tæt formation under showet.
Foto af Søren Nielsen

Show på Wittmund

Hoved arrangementet over weekenden var "Open Day" om lørdagen, der samtidig skulle fungere som den officielle F-4F afskedsfest fra det tyske Luftwaffe. Static display området var blevet voldsomt ændret fra hvordan det så ud til fredagens spotterdag, herunder opsætning af barrierer omkring mange af de fly, som desværre var alt for tæt til fotografiske formål. Sammen med static flyverne, var der to sektioner med "flying displays" planlagt i løbet af dagen, en historisk sektion om morgenen, med en Phantom sektion om eftermiddagen. Den historiske del omfattede bl.a. en replika Fokker DR1 Triplane og EADS BF-109, som desværre var begge var ude af stand til at flyve.

Dette efterlod en Yak-52, Boeing Stearman og Bucker Jungman til at åbne opvisningen med deres solo displays. Airshows er stadig et meget fremmed koncept i Tyskland, og det var tydeligt både i den grundlæggende karakter af de forskellige flying displays og publikums begejstrede reaktioner på de enkelte drej og rul. En Bolkow Bo-105 fra den tyske hær deltog også i morgenen showet, med et livligt kunstflyvnings display, en god tilføjelse taget i betragtning af at de hurtigt nærmer sig pensionsalderen fra aktiv tjeneste.

Det sidste punkt i formiddags programmet var et uventet flying display af en A-4 Skyhawk, baseret på Wittmund og fløjet af BAE Systems. Scooteren udførte en række enkle flypasser i forskellige konfigurationer til glæde for de besøgende fotografer. Desværre gik flyet tech under flyvningen og landede ved hjælp af hangarskibesgear med arrester hook som en sikkerhedsforanstaltning.

Top venstre

De 4 Phantoms der deltog i opvisningen taxier tilbage for at blive parkeret foran publikum sammen med deres afløser, 2. stk. EF2000.
Foto af H. J. Fruensgaard

Bund venstre / Top højre

Det var godt at se den mægtige F-4F igen lave opvisning, i form af denne afskeds opvisningen fra "Phantom Pharewell", som desværre faldt halvt i grubejr, med også med lidt sol på.
Foto af Søren Nielsen

Midt højre

En af de 4 Phantoms der var med i opvisningen ses her taxiende tilbage foran publikum, for at blive parkeret. Slukningen af de 8 J79 motore markerede den triste afslutning på et 40 år langt kapitel med F-4 Phantoms i tysk tjeneste.
Foto af H. J. Fruensgaard

Bund højre

En positiv overraskelse på show dagen, en A-4 Skyhawk baseret på Wittmund, også kaldet Scooter lavede en kort opvisning.
Foto af Søren Augustesen

Selv på jorden kan en Phantom ryge.
Her bliver motorene tændt og testet.

Foto af Søren Nielsen

Phantom Pharewell

Eftermiddagens flying display bestod af halvanden time dedikeret til Phantoms og dets afløser, EF-2000. Fire Phantoms, den ene retro bemaling 38+10, 2 i den daværende bemaling, samt "Phantom Pharewell" 37+01, lettede for at foretage en række 4-skibs formationer, før opsplitning for at lave en række af imponerende touch'n'go's. Ankomsten af to af JG71's nye fly, EF2000, markerede at vi var kommet halvejs igennem Phantomens afskeds opvisning. De to EF2000 lavede et formation pass med et par Phantoms før landing og parkering foran publikum ved show center.

Efter denne, landede tre af flyene, og efterlod scenen til "Phantom Pharewell" 37+01, for at den kunne lave en simpel, men effektivt solo display. Da det var afsluttet taxiede alle de fire Phantoms op for at tage deres plads ved show center, parkeret ved siden af de 2 EF2000s. Den samtidige slukning af de otte J79 motorer fra de mægtige Phantoms markerede en trist afslutning på et godt og elsket flys operationelle historie med det tyske luftvåben. Desværre gik den sidste retro F-4 tech, 38+33, og var derfor ikke en del af opvisningen.

Arrangørerne og alle dem på Wittmund gjorde et fabelagtig job med at organisere og styre begivenheden, især når man tænker på den manglende ekspertise for at have airshows i Tyskland, på grund af et fravær af airshows siden ulykken i 85 på Ramstein.

Arrangementet lørdag markerede den formelle tilbagetrækning af F-4F Phantom II fra German Air Force's service og i ugen efter showet udførte de deres sidste flyvning til den nærliggende Jever, hvor de vil blive skrottet.

Top venstre

The new kid on the block - Phantomens afløser blev fløjet ind til Wittmund, som en del af showet. Wittmund havde tidligere modtaget flere EF2000, så dette var blot for at lave en markering om overdragelsen fra F-4 til EF2000. Foto af H. J. Fruensgaard

Midt venstre

Royal Danish Air Force pilot og FLYMAG medlem GEA gav de ventende spottere noget for pengene, selv om det øsede ned på ankomst tidspunktet, blev det til et flyby i denne T-17 til ære for de ventende fotografer - vi siger tak! Foto af Søren Augustesen

Bund venstre

Et par hurtige forbi flyvninger blev det til, fra de 2 nye EF2000, som nu fast er baseret på Wittmund, og har overtaget QRA rollen fra F-4 Phantom. Foto af Søren Augustesen

Højre

I denne 4 skibs formation under "Pharewell" opvisningen, markerede afslutningen på den fælles opvisning fra Phantomen. Efterfølgende splittede de ud, og lavede flere touch'n'go, samt en efterfølgende solo opvisning fra den specielle "Phantom Pharewell" F-4. Foto af Søren Nielsen

FORCEVAL 2013

TEKST & FOTO - ULRICH KROG

I dagene imellem d. 25. feb. til d. 1. marts 2013 var Fliegerhorst Schleswig rammen omkring øvelsen Forceval 2013.

To Tornados står linet-up før take-off til andet pas, og en tredje venter på at det bliver dens tur.

Foto af Ulrich Krog

Forceval 2013

I dagene imellem d. 25. feb. til d. 1. marts 2013 var Fliegerhorst Schleswig rammen omkring øvelsen Forceval 2013. Forceval 2013 havde til formål at evaluere Einsatzgeschwader 5 (EG5) (udrykningsstyrke Wing 5), og certificere Eurofighterne som en del af NATO Response Force.

Kort fortalt havde EG5 til opgave at opbygge en fuld operationel base med alt hvad der hører sig til. Der blev bygget en container og teltbyer på flyvestationen, fuldt indrettet med kontorer, sygehuse, kantiner, toiletter, vagtposter og sovepladser til de mange soldater.

Alt hvad EG5 skulle bruge for at kunne opretholde en operativ kampstyrke. Mere end 1000 tons materiale og 1600 soldater og 19 fly deltog i øvelsen. Flyene var en blanding af Tornado-fly og de nye EF-2000 Eurofighters.

Fly og personale som deltog i øvelsen var fra følgende enheder: Aufklärungsgeschwader 51 (AG51 "Immelmann"), Jagdbombergeschwader 33 (JaboG 33), Jagdgeschwader 73 (JG73 "Steinhoff") og Jagdgeschwader 74 (JG74).

Over de fem dage hvor FORCEVAL 2013 fandt sted, blev der udspillet fem øvelsesscenarier som var tætpakket med mere end 150 luftmissioner. Naboerne til flyvepladsen måtte væbne sig med tålmodighed på grund af den megen støj der vil kom fra stationen, fordi der blev fløjet fra kl. 7.00 morgen til omkring kl. 23.00 aften.

Top

En Panavia Tornado pryder hovedindgangen ved Fliegerhorst Schleswig.

Bund venstre

EF-2000 Typhoon 30+42 fra Jagdgeschwader 74 (JG74) under sidste korrigerende landing.

Bund højre

Tornado IDS 45+94 fra JaBoG 33 i camouflagemaling under landing efter første pas.

Fotos af Ulrich Krog

Forceval 2013

Da Fliegerhorst Schleswig har et område som er perfekt at fotografere indflyvninger og landinger fra, var det nærmest et must at tage derned.

Onsdag d. 27. marts så vejrudsigten ud til at blive ganske god, sol desværre med en del skyer. Ved ankomsten klokken 9.45 var der allerede godt gang i den. To Tornado-fly fra AG51 stod i venteposition, og to Tornado og to Eurofighter kom ind fra dagens første flyvning til landing. Herefter linede de to Tornado-fly op, og satte fuld efterbrænder på og tog af.

Dagen fortsatte i samme tempo, kun afbrudt af en god lang middagspause på en halvanden times tid. Desværre holdte vejret ikke helt efter vejrudsigten, og tæt dis begyndte at komme ved 15-tiden.

Dagen bød også på en mindre overraskelse, da én af Den Tyske Hærs Eurocopter EC135 havde valgt at komme en tur forbi. Den Tyske Hær har 14 af disse helikoptere, som hovedsagligt bruges som træning og let transport-helikopter.

Dagen var på ingen måder spildt, selv om vejret ikke levede helt op til forventningerne. Øvelsen bød på masser af god flyvning, og Fliegerhorst Schleswig har ét af de bedre områder til at fotografere fly fra.

Top venstre

Tornado IDS 45+92 fra JaBoG 33 i Tornado standard grå bemaling under landing.

Top midt

Den Tyske Hærs Eurocopter EC135 med halennummer 82+55 fra Heeresfliegerwaffenschule (HFWS) Den Tyske Hærs flyveskole baseret på Bückeberg.

Top højre

EF-2000 Typhoon 30+17 fra Jagdgeschwader 73 (JG73 "Steinhoff") før landing.

Bund

Ex- Jagdbombergeschwader 32 (JaBoG 32 "Lechfeld") 46+36, som allerede er overdraget til AG51.

JaBoG 32 blev nedlagt pr d. 31. marts 2013, og de resterende fly overflyttes til AG51.

Fotos af Ulrich Krog

RIAT IGENNEM TIDERNE - '04 TIL '06

TEKST & FOTO - SØREN AUGUSTESEN

Vi er kommet i den digitale alder, men det betyder dog ikke at hukommelsen ikke er sat på prøve, i del 3 af denne artikel serie af Søren Augustesen, der giver os et fantastisk tilbageblik på 15 år med Royal International Air Tattoo.

Et af højdepunkterne i opvisningen fra RIAT 2004 var denne F/A-18F Super Hornet fra VFA-2, fløjet af Boeings chief test pilot Ricardo Traven, der gav en flot opvisning begge dage.

Foto af Søren Augustesen

RIAT 2004

Selvom RIAT 2004 var mit ottende RIAT, var det på en måde mit først. Det var nemlig første gang jeg tog afsted med et digitalt spejlrefleks kamera. Slut med at skifte film og holde styr på hvor man nu lagde de brugte rulle, og hvor var det nu de nye ruller lå? Digitalkameraet betød også at man med det samme viste om man havde fået noget ordentligt billede af flyet – eller i hvert fald om man havde hele flyet med på billedet!

Et af showets temaer var 50 års jubilæum for Lockheed's C-130 Hercules, hvilket betød at rigtig mange forskellige Hercules fly fra hele verden lagde turen forbi RAF Fairford. Jubilæet blev også markeret med forbiflyvninger af nogle af de mange forskellige C-130 varianter der er lavet i årenes løb.

Højdepunkterne i flyve opvisningen inkluderede B-1B Lancer, B-52 Stratofortress, B-2 Spirit, F-117 Nighthawk i "Bomber" kategorien. Af jagerfly deltog bla. F/A-18F Super Hornet, Mirage 2000, F-15C Eagle, EuroFighter, Jaguar og mange andre, både nye og gamle jagerfly. Derudover var der selvfølgelig også adskillige opvisningshold i det 8 timer lange opvisningsprogram der var både lørdag og søndag.

Et af de fly som desværre deltog for sidste gang til RIAT var den franske Mirage IVP, som blev taget ud af service den 1 Juli 2005 – bare 2 uger før RIAT'05. Et ikonisk fly som helt klart er savnet til flyshows.

Vejret var igen typisk engelsk sommervej, med masser af grå skyer, regn og kun enkelte glimt af blå himmel og solskin.

Top venstre

Super Hornet'en var ikke den eneste Hornet der deltog i flyveopvisningen under showet i '04. Begge dage fløj den Schweiziske F/A-18C Hornet også.

Midt venstre

Det engelske sommervej viste sig igen fra sin ikke super gode side. Her lander en fransk Super Entendard under meget mørke og regntunge skyer.

Bund venstre

En F-15E Strike Eagle fra USAFE laver lidt lir under takeoff på afrejsedagen om mandagen.

Top højre

Royal Navy havde malet en af deres Sea Harriers i en blå retro bemaling. Flyet deltog i flyveopvisning begge dage.

Bund højre

Et fly vi desværre så for sidste gang til RIAT 2004 var den franske Mirage IVP. Det store fly var altid et imponerende syn.

Fotos af Søren Augustesen

Top venstre

En af de mere sjældne flytyper som deltog i 2005 showet var denne italienske AV-8 Harrier.

Bund venstre

Næsten hvert år er der en engelske enhed der kan fejre jubilæum, og 2005 var ingen undtagelse. Her ses en Tornado med 90 års jubilæumsbemaling.

Bund midt

Farmand har sønnike med på arbejde. En C-130 fra US Coast Guard på static, med en fin lille fjernstyret model.

Top højre

En græsk A-7 Corsair med flot Tiger bemaling, var et af de flotteste fly til RIAT 2006.

Bund højre

Et af højdepunkterne til "Eye in the Sky" temaet var denne græske RF-4 Phantom.

Fotos af Søren Augustesen

RIAT 2005

RIAT 2005 vil af mange blive husket for to ting, den ene var en RAF Typhoon's "næsten styrt" under fredagens træningsflyvning, hvor flyet var under 10 m. fra at ramme landingsbanen under en fejlbedømt manøvre. Piloten fik dog lov til at prøve igen senere på dagen, og fik godkendt et ændret program. Den anden var det flotte sommervejr der var hele ugen – ikke noget man oplever tit!

Der var til årets show arrangeret en mini-Tiger Meet, hvilke betød at der var en del farverige fly i udstillingsområdet. Antallet af deltagende fly falder år efter år, efterhånden som de forskellige flyvevåben operere med færre og færre fly. Til 2005 showet var der omkring 315 deltagende fly, og arrangørerne annoncerede at de ville gå efter "kvalitet – ikke kvantitet". Om det lykkedes er der jo altid delte meninger om, men static området indeholdt dog enkelte sjældne fly, som f.eks. Spanske AV-8B og en fransk C-160 Gabriel, samt 4 MiG-21 Lancer's.

Ud over mini-Tiger Meet'et var et andet af årets temaer 60 års jubilæet for UN. Dette blev fejret med en række helikoptere og transportfly som i årenes løb har fløjet for UN. Hovedtemaet var dog "Eyes in the sky – surveillance 05", der, som navnet antyder, drejede sig om overvågningsfly af forskellige slags. Der var blandt andet en græsk RF-4 Phantom, U-2 Dragon Lady fra USAF, Sentry AEW1 fra RAF og en CL604 Challenger fra Flyvevåbent.

Top venstre

Et af de flotteste fly til 2005 showet var helt sikkert denne polske Su-22 Fitter i Tiger bemaling.

Midt venstre

En anden af de special bemalede Tiger fly var denne spanske EF-18 Hornet.

Bund venstre

2006 var sidste år at vi så en RAF Canberra til RIAT. Det store fly giver altid en elegant opvisning.

Top højre

2006 var det første år der var en MV-22 Osprey med til RIAT, og den deltog også i flyveopvisning. Nu hvor de er blevet udstationeret på RAF Mildenhall, er der gode chancer for at se dem til fremtidige RIAT shows.

Bund højre

Nej billedet vender ikke på hovedet. Den hollandske demo Apache helikopter udførte flere loops under sin opvisning, en manøvre som blev krydret med afskydningen af flares.

Fotos af Søren Augustesen

Top venstre
 Et af højdepunkterne på static var helt klar de 4 MiG-21 Lancer'er. Her ses en af dem lande under ankomstdagene.

Top højre
 En RAF Puma, med Tiger striber – ikke helt korrekt, men stadig flot.

Bund venstre
 Et andet af højdepunkterne i flyveopvisning i 2006, var den russiske MiG-29 OVT Fulcrum.

Bund højre
 Et af de bedste take-off's på afrejsedagen var denne tyske Tornado, som holdt den meget lavt.

Bund midt
 Begge dage inden den lavede sin opvisning, fløj den Schweiziske Hornet i formation med Patrouille Swiss.

Fotos af Søren Augustesen

RIAT 2005

Flyveopvisningen var ikke voldsomt spændende sammenlignet med tidligere år. Et nyt punkt var der dog, nemlig en 10 minutter lang "opvisning" af en "Scan Eagle" UAV. Desværre er en Scan Eagle en lille tingest og den fløj så langt væk at ingen så den – totalt spild af tid, og forhåbentlig sidste gang vi ser en UAV i en flyveopvisning.

RIAT 2006

For andet år i træk bød RIAT 2006 på godt vejr, hvilket efterhånden er et særsyn, så til trods for at antallet af fly ingen var mindre end året før, var det faktisk et godt show. Det skyldes især, at der var nogle ganske spændende fly i mellem de der deltog.

De to største stjerner var nok den amerikanske MV-22 Osprey, og den Russiske MiG-29 OVT (den med thrust-vectoring). Begge typer deltog i opvisningen både lørdag og søndag. Andre højdepunkter i flyveopvisningen var solo-display af en amerikansk F-15C Eagle (inklusive hyper entusiastisk kommentator), F/A-18F Super Hornet, og for sidste gang under RAF ejerskab Canberra PR9.

På jorden var der blandt andet to græske A-7 Corsairs, den ene i flot tiger bemaling. Der var også tyrkiske F-4 Phantom's, og selvfølgelig massere af F-16 Fighting Falcon's, Tornadoer og Typhoon's plus meget andet.

Højre

Igen i 2006 var der en F/A-18F Super Hornet med i flyveopvisning, og igen gav den et flot display.

Bund

MiG-21 Lancer'ere lander under take-off på afrejsedagen.

Fotos af Søren Augustesen

HVORDAN ER DET AT FLYVE MIG-29?

TEKST & FOTO - THOMAS HILDING PEDERSEN

Thomas Hilding Pedersen giver FLYMAG Magasinet læsere en helt enestående beretning fra hans tur til Rusland, hvor han var oppe og flyve i en vaske ægte MiG-29!

En glad Thomas står sammen med sin partner in crime, Sergey efter en succesfuld flyvetur i denne MiG-29UB.

Foto af Thomas Hilding Pedersen

Oplevelsen ved at flyve MiG-29

Sokol airbase hedder egentlig Sormovo og ligger cirka 500km øst for Moskva. Det er en aktiv militærbase, men uden flyvende enheder. Til gengæld har Sokol Aviation Plant til huse her og pt. producerer de typerne MiG-31, MiG-29UB, Yak-130 og moderniserer desuden MiG-21. Sokol låner et eksemplar af en MiG-29UB af det russiske flyvevåben for testflyvninger, men denne jet tilbyder sågar turister den unikke mulighed at betale sig til en tur i bagsædet på en vaskeægte jetjager!

Min instruktør, Sergey, checker intercom og fortæller at han sænker canopy'et. Jeg kvitterer. Derefter bliver motorerne startet en ad gangen under opsyn af klarmelderer udenfor flyet. Motorstøjen når på intet tidspunkt ind til os i cockpit uanset powersettings. Kun instrumenterne fortæller at de er igang og hvor meget kraft de giver.

Efter kontrol af alle systemer og rorflader taxier vi ud til startbanen. Sergey betror mig med at taxi'e og line up på den aktive 3km lange runway. Udsigten fra bagsædet er god takket være et periskop for at se fremad under start og landing og ground-operation.

Da vi er cleared for take-off fra Tårnet bliver der givet gas til MIL-power mens man står på bremserne. Efter brake-release tændes full afterburner og jet'en rejser sig som en vild hest. Efter et par hundrede meter roterer vi. En Fulcrum har tonsvis af rå power og at gå direkte op i et loop efter take-off er en smal sag.

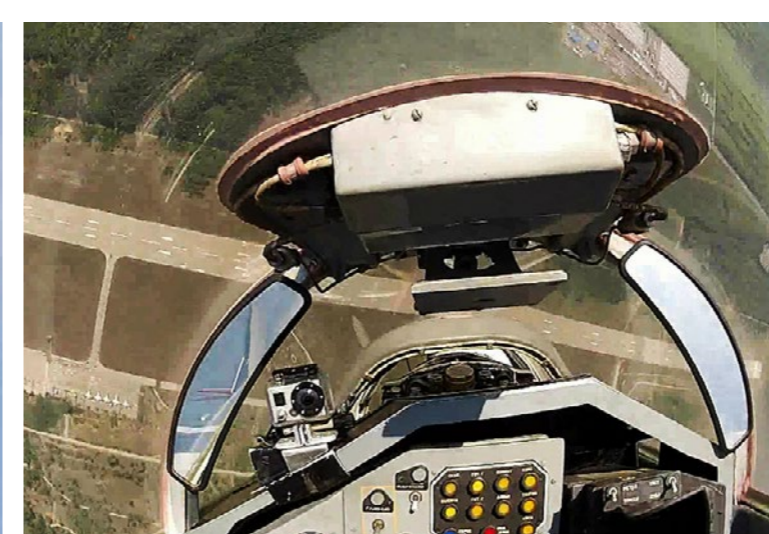
Herefter overlader Sergey igen kontrollen til mig og han fortæller istedet vilken speed, heading og angle-of-bank han vil have mig til at flyve. Flyet føles som en sportsvogn sammenlignet med de fly jeg er vant til og selv de mindste justeringer med stick'en forplanter sig ud i vingerne som man faktisk ikke kan se fra cockpit på nær i bakspejlene.

Vi lader billederne tale for sig selv i denne artikel, da det er det samme motiv der går igen, men de giver et fantastisk indblik i hvordan turen var!

Fotos af Thomas Hilding Pedersen

Hurtigere end lyden i 11km's højde!

Vel oppe i 11 km's højde over Nizny Novgorod og floden Volga er det tid til at bryde lydturen. Jeg overlader igen kontrollen til Sergey. En imponerende acceleration presser mig tilbage i sædet, da efterbrænderne tændes og få sekunder senere er vi supersonic. Det kunne hverken ses, høres eller mærkes da vi brød lydturen.

MiG-29 er et formidabelt jagerfly med ekstreme manøvre egenskaber, men er desuden særdeles pilotvenligt. Flyet "taler" til piloten ved hjælp af vibrationer, ændret lyd og løsere handling eftersom farten daler. Flyet er overlegent hvad angår mulig angle-of-attack og mindste flyvehastighed. Sergey demonstrerede både wing-over med 30 graders indfaldsvinkel og hastighed ned til nul kilometer i timen under en "tail-slide" manøvre, som russiske jets er verdensberømte for.

Jeg fik lov til selv at lave et loop og adskillige hurtige og langsomme rul og drej. Flyet er særdeles harmonisk at håndtere og føles som en forlængelse af én selv. Man flyver ikke fastjet uden at smage på G-kræfterne og vi trak både 5, 7 og 9G mens vi boltrede os i lufthavet over et solbadet Rusland.

Bæstet er næsten klar til taxi, og inden længe er Thomas på vej imod himmelen!

Foto af Thomas Hilding Pedersen

En perfekt afslutning

Som prikken over i'et bød Sergey både mig og tilskuerne på basen på et lille airshow. Efter at på russisk være cleared af Tårnet til airshow over basen fik den ellers ikke for lidt med både et loop, et dobbelt snap-roll i lav højde, et lowpass over banen i 15 meters højde og adskillige high-G turns rundt om tårnet og tilskuerne på jorden. Alt dette imens at jeg nød udsigten af landskabet der fór forbi, parkerede MiG-31 Foxhounds og kæmpede mod G-kræfterne og en efterhånden meget træt nakke. Undervejs skældte flyets advarselssystem "nagging Natalia" os huden fuld pga. alt fra for lav højde til at hun mente vi kun havde 550 kg fuel tilbage.

Til slut lavede Sergey en perfekt fighter approach og landing. Vi brugte bremseskærmen for at standse, hvilket jeg kunne bekræfte ved at se den i bakspejlene og at den var blevet smidt på banen inden vi taxiede ind til parkering. Træt, lykkelig og badet i sved forcerede jeg stigen ned fra cockpit, krængede hjelmen af og med et gedigent håndtryk til Sergey proklamerede at han var en superhelt. Dette er en oplevelse jeg aldrig vil glemme men derimod længes tilbage til hver gang jeg fremover ser en MiG-29 brage hen over himlen. Stort tak til min instruktør cheftestpilot Sergey Kara, Sokol Aviation Plant og det tyske firma Space Affairs.

En stor tak til Thomas Hilding Pedersen for denne utrolige beretning. Vil man se video fra Thomas' fantastiske flyvetur kan det findes på: www.youtube.com/watch?v=2Sdt4F4sN2c

KZ RALLY - STAUNING

TEKST & FOTO - KARSTEN KRONGAARD

I forbindelse med det 46. internationale KZ Rally 2013 blev der lørdag den 10. august 2013 afholdt STAUNING AIRSHOW.

Formation med 3 x T-6/ Harvard fra
Swedish Air Force Historic Flight
Foto af Karsten Krongaard

KZ Rally - Stauning

I weekenden 9. - 11. august 2013 afholdtes det 46. Internationale KZ Rally i Stauning Lufthavn og i forbindelse hermed Airshow for publikum om lørdagen.

Arrangør er KZ & Veteranfly Klubben og der er en lang tradition for flyvende gæster også langvejs fra. I år var der udenlandske deltagere fra Norge, Sverige, Tyskland, Svejts og Lithauen.

Der er selvfølgelig mange Kramme & Zeuthen og andre veteranfly så som Piper Cub's og De Havilland Chipmunk's men også nyere flytyper.

Jeg var så heldig, at kunne deltage som "co-pilot" i en fed Cirrus SR 22 med 310 hk med Jacob Thomsen som kaptajn.

Fra take off i Vamdrup til landing på Stauning gik der 18 minutter! Det skal siges der var modvind! SR 22 cruiser med 183 knob (340 km/t) og har autopilot så det var bare ren luksus på den hurtige tur.

Efter landing fredag aften blev teltet slået op ved siden af Cirrus'en, som det ses på billedet.

Top højre

Efter landing fredag aften blev teltet slået op ved siden af Cirrus'en, som det ses på billedet.

Bund venstre

OY-AFG denne Piper J3C Cub vandt concour for et par år siden i sin originale gule bemaling, nu er den blevet solgt og pakket ind i "taxafolie".

Bund højre

En ganske velholdt Cessna 140.

Fotos af Karsten Krongaard

KZ Rally - Stauning

Det var lige rettidigt til hangarfesten med helstegt pøttesteg og ægte irsk-skotsk folkemusik fra Mac-K band. Da vejret var fint, trak alle de spændene fly mere end folkemusikken og vi gik ud for at "sparke dæk" på de flotte fly men "stallede" ved en MEGET gul kunstflyver hvor der blev serveret flyverhistorier skyllet ned med fadøl.

Ved midnatstid kunne vi overvære DM i fyrværkeri over Ringkøbing Fjord - flot. På hjemturen til teltet blev vi inviteret indenfor i den flotte Antonov An-2 Colt som er indrettet med mahogni og lædermøblement samt bar.

Derfor blev det lidt halvsent inden soveposerne blev fundet og senere blev søvnen forstyrret af heftige regnbyger hen på morgenstunden. Der blev serveret morgenmad i hangaren og kl. 10.00 afholdt KZ & Veteranflyklubben den årlige generalforsamling.

Kl. 11.00 var der briefing for airshow piloterne. Heldigvis klarede vejret op og de 3 svenske AT-6/ Harvard trænede tileftermiddagens show og der var en del nye ankomster til rallyet.

Top venstre

Niels Egelund viser de franske kokarder på sin fine Fouga Magister.

Top højre

Guimbal Cabri - den ville da være den perfekte "Fars's dag" gave.

Bund venstre

Formation med museets KZ fly.
 Øverst til højre: KZ IV ambulance "Folke Bernadotte"
 Nedenunder: KZ 1 replica
 Venstre for ovenst.: KZ III ambulance
 I midten: KZ II træner
 Nedenunder: KZ X observationsfly
 Næstsidste øverst: KZ VII
 Sidste/nederst: KZ VIII replica aerobatic.

Midt højre top

AVB lavede "high-pass" og serverede "kartoffelmos"-

Midt højre bund

De Havilland Tiger Moth.

Bund højre

MH 1521 Broussard nu OY-SLV (tidligere HA-SLV).

Fotos af Karsten Krongaard

KZ Rally - Stauning

Kl. 13.00 startede airshowet og vejret var fortsat fint med både blå himmel og skyer men desværre også modlys.

Efter showet pakkede vi teltet og fløj tilbage til Vamdrup, men for dem som havde lyst var der igen hangarfest med musik og fyrværkeri kl. 24.00.

Søndagen var oprydning og hjemrejsedag. Alt i alt er KZ Rally og airshow en hyggelig og nærværende måde at opleve flyvning på - kan kun anbefales.

Top

Antonov An-2 Colt - verdens største biplan. Super lækker passagerafdeling med masser af mahogni og læder samt en bar.

Bund venstre

Fennec i den nye bemaling

Bund midt venstre

SNYDT! - det er IKKE Flyvevåbnets T-17, men Lasse Rungholm's næsten nye eksemplar med knap et par hundrede tachtimer.

Bund midt højre

Flyvevåbnets EH 101 Merlin lavede et fint display.

Bund højre

Efter OY-FIX kommer meget passende OY-LSD Aero L-29 Delfin med Claus Brøgger og Kåre Selvejer.

Fotos af Karsten Krongaard

GÖTEBORG AERO SHOW 2013

TEKST - SØREN NIELSEN
FOTO - SØREN NIELSEN & ULRICH KROG

Den 8.-9. juni slog Aeroseum på Säve i Göteborg, dørene op til Göteborg Aero Show 2013. Ulrich Krog og Søren Nielsen var på pletten og bringer jer her en beretning fra showet.

En flot og intens opvisning fra
Swedish Air Force JAS-39C
Foto af Søren Nielsen

Göteborg Aero Show 2013

Den 8.-9. juni slog Aerozeum på Säve i Göteborg, dørene op til Göteborg Aero Show 2013. Den utvivlsomme største stjerne til begivenheden var Swedish Air Force Historic Flight's (SwAFHF) SAAB AJS-37 Viggen, Gustav 52, der udførte et fuldt display, begge dage fløjet af chefen for SwAFHF, Stellan Andersson. Mens opvisningen ikke var så slagkraftig som de gamle Swedish Air Force's soloer, i et forsøg på at bevare flyskrogets liv, indeholdte det alle de rigtige ingredienser til et imponerende flying display, herunder zoom climb, et "dirty" pass og endda et demonstration af flyets vende funktioner på landing. Flyet har været stjerne element til shows i hele Sverige og Europa, siden dets tilbagevenden til luften den 27. marts 2012.

Den støtte, som SwAFHF gav Aero Show skal roses, de bidrog med ikke mindre end seks af deres fly, som alle udførte flying displays. Ud over den Viggen omfattede de øvrige en J-34 Hunter, J-28C Vampire, SK60E, Safir 91, SK61 Bulldog og ikke mindre end hele tre SK16 Harvards. De havde også planlagt at sende deres J-29 Tunnan, dog var flyet ude af stand til at gøre det på grund af 'papirarbejde og tekniske forhindringer'.

Det var ikke bare SwAFHF der leverede klassiske typer til showet, men også en håndfuld civile flying displays var at finde i programmet. Det var blandt andet dejligt at se en Spitfire samt en P-51D Mustang, der udførte et display sammen, indeholdende nogle loops og rolls, samt en tailchase manøvre. Yderligere propel action over Göteborg City Airport kom i form af en T-28B Trojan i et smart US Navy scheme. Et fire-skibs display bestående af ex Flygvapnet helikoptere, der består af to Hkp5s og to Hkp6s, mere almindeligt kendt som Hughes 269 og Bell 206 i civile hænder var også at finde i programmet. Dejligt at se disse gamle helikoptere i luften igen.

Top venstre

Swedish Air Force Historic Flight deltog med hele 6 opvisninger. En af dem var denne SK-60E, også kendt som SAAB-105. Denne her havde målet "50 år" over ryggen i anledning af dens 50 års jubilæum. Foto af Søren Nielsen

Bund venstre

Hele tre stk. SK-16 Harvards deltog i opvisningen, hvor de fortog formations flyvning, samt simulerede i en luftkamp imellem sig. Her ses de tre i formation sammen. Foto af Ulrich Krog

Top højre

Load masteren står og vinker til publikum på cargo rampen af denne TP-84, også kendt som C-130 Hercules. TP-84'eren lavede 3 forbi flyvninger - ikke den største opvisning, men et godt syn at se den i luften. Foto af Ulrich Krog

Bund højre

SEARCH AND RESCUE står med stor bogstaver på siden af denne redningshelikopter, som udførte en flot SAR opvisning til ære for publikum. Foto af Ulrich Krog

Top venstre

Gustav 52, højdepunktet for tiden til et hver airshow hvor den deltager. Denne AJS-37 Viggen, fløjet og ejet af Swedish Air Force Historic Flight.

Bund venstre

Denne T-28B Trojan i et smart US Navy scheme var også at finde i luften over Säve lufthavn, lige udenfor Göteborg.

Bund midt

En J-28C Vampire fra Swedish Air Force Historic Flight, var en blandt 6 flyvere som Swedish Air Force Historic Flight deltog med.

Top højre

*Clean, low and fast!
En af de 3 forbiflyvninger som denne TP-84, også kendt som C-130 Hercules lavede. Det var ikke den største opvisning, men et godt syn at se den i luften.*

Bund højre

Den kære Hawker Hunter, kendt som J-34 Hunter under sin tjeneste i Swedish Air Force, lavede en utrolig opvisning, fløjet og opereret af Swedish Air Force Historic Flight.

Fotos af Søren Nielsen

Göteborg Aero Show 2013

Fra tidligere Swedish Air Force helikoptere, til noget af det nyeste i Swedish Air Force's; JAS-39 Gripen solo display. Demoen var et overraskende godt. Gripen imponerende ved at holde flyet "tight" inden for flyvepladsens grænser alt imens en helvedes larm kom fra den kraftige Volvo Aero RM12 motor.

Den eneste anden deltagelse fra Swedish Air Force kom i form af et værdsat, men alt for kort, display af en TP84 Hercules. Flyet lavede tre passes over flyvepladsen, med Load Masteren vinkende fra bagsiden rampen. Arrangørerne var forståeligt begejstrede for at sikre den svenske debut af Royal Jordanian Falcons, der flyver fire Ekstra 300Ls, som fik æren af at lukke begivenheden

Stjernen på static displayet var Aerozeum Boeing Vertol HKP4. Flyet, 04072, var utrolig populær hos entusiaster og i den brede offentlighed, så folk kan få en tæt op kig på den usædvanlige form samt en tur cockpittet. Den statiske HKP4 er søsterskib til en anden HKP4 på Aerozeum, 04070, der bliver gendannet til luftdygtig stand.

Der var planer i første omgang Yankee 70, som HKP4'eren også kaldes, til at flyve til showet, men dette blev ændret, nogle måneder før begivenheden, til et taxi run, og endeligt blev det reduceret til static display. Man kan kun håbe på at restaureringen af denne fascinerende helikopter kommer til at gå hurtigt og nemt, således at vi får mulighed for at se den i luften igen.

Med det i tankerne, og udsigten til SwAFHF's Draken og Lanser igen kommer i luften, vil det ikke være overraskende hvis at det næste Göteborg Aero Show har potentiale til at tiltrække en af de stærkeste og mest varierede, line-ups i Europa.

Top venstre

Afslutningen på showet blev markeret med den svenske debut på Royal Jordanian Falcons. Foto af Ulrich Krog

Top højre

J-34 Hunter fra SweAFHF taxier ud for at lave display. Foto af Ulrich Krog

Bund

En flot og intens opvisning fra Swedish Air Force JAS-39C. Foto af Søren Nielsen

TEMA FOTO - F-4 PHANTOM II

UDVALGTE TEMA FOTOS INDSENDT AF VORES LÆSERE

Jagdgeschwader 71 "Richthofen" holdt åben hus den 29. juni 2013 på Wittmund. Luftwaffe's første F-4F Phantom med registreringen "37+01" fløj den 18. marts 1973 og F-4F kan således også fejre 40 års jubilæum. "37+01" fik også "æren" af at være den sidste tyske Phantom der fløj den 29. juni 2013 og i den anledning har den fået en superflot "afskedsbemaling"
Foto af Karsten Krongaard

F-4 i retro Vietnam farver, med vapour over vingerne!
Foto af GEA

Den legendariske Phantom røg ses tydeligt på denne tyske F-4.
Foto af Ulrich Krog

Foto af H. J. Fruensgaard

Foto af Morten Skov Nielsen

Foto af Niels Jorgen Lassen

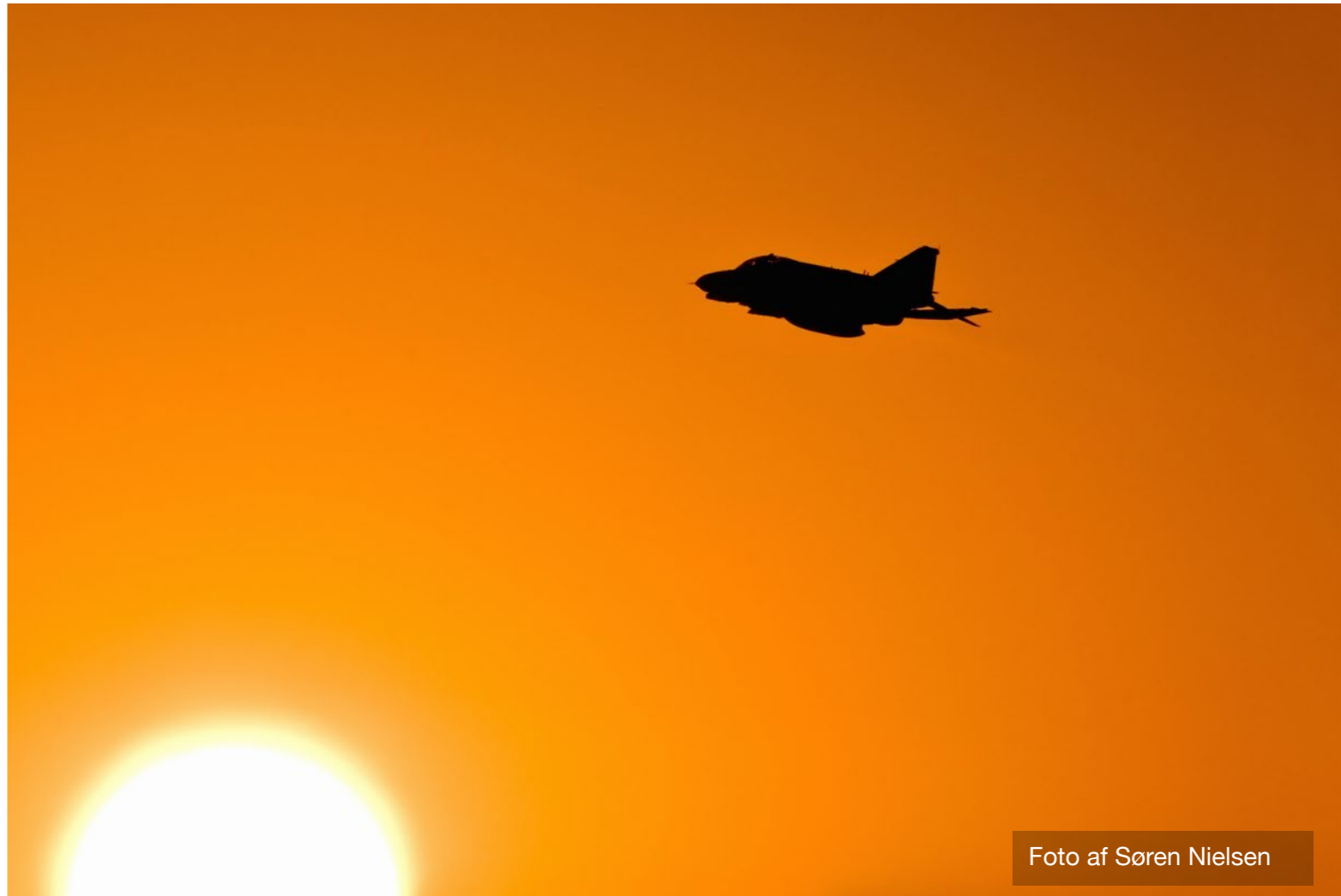

Foto af Søren Nielsen

En QF-4 Phantom fra Tyndall Air Force Base gav en flot opvisning ved Holloman Air show i 2011.
Foto af Søren Augustesen

Tysk F-4 i retro farver
Foto af Jesper Nielsen

NÆSTE UDGAVE AF FLYMAG MAGASINET

Næste udgave af FLYMAG Magasinet udkommer til december. I det nummer vil du blandt andet kunne læse om den 6 uger lange USMC - WTI øvelse der foregår på MCAS Yuma og omliggende ranges, samt tilbageblikket på RIAT forsætter i del 4 af artikel serien omkring verdens største militære airshow.

INFORMATION

Næste udgaves team foto være: "WW II". Alle flyvere der blev brugt under Anden Verdenskrig vil gå ind under dette tema, og vil derfor blive vist i magasinet. Som tidligere skal du selv have taget billedet, og billedet skal mindst være 1200 px i bredden. Det er vigtigt at billedet er i 3:2 eller 2:3 aspect ratio, da vi måske ellers er nødt til at beskære dit billede. Billedet skal være rene, uden vandmærker og ikke overredigerede eller manipulerede.

Vi er altid på udkig efter indhold til magasinet. Artiklernes omfang er ikke det afgørende, så længe at indholdet er relevant. De kan omhandle alle fly relateret emner, f.eks. civile, militære, lufthavne, varmluftsballoner... stort set alt der har med flyvning at gøre. Har du en god historie i gemmerne, som du har lyst til at dele med os, er den mere end velkommen. Find dias scanneren frem. fat blyanten, og skriv en spændende artikel.

Om det er en spotter tur til en lufthavn eller flybase, et airshow, jubilæet af en flytype eller andre ting, så er det velkommen i FLYMAG Magasinet. Har du fået lyst til at bidrage med et indlæg til FLYMAG Magasinet, så ser vi frem til at høre fra dig. For mere information: www.flymag.dk / www.facebook.com/flymag.dk / info@flymag.dk

FLY MAG

SCANDINAVIAN
AVIATION MAGAZINE